

Norsk Bonde-
og Småbrukarlag

Nordland BS om Jordbruksforhandlingene

FOKUS PÅ NORDLAND

Norsk Bonde-
og Småbrukarlag

Om årets avtale

Med 3,79 milliardar kunne vi ha løfta inntekta for saue- og ammekubønder betydeleg. Vi kunne fått ei satsing på økologisk mat og Nord-Norge slik Stortinget har ønska. Vi kunne styrka dreneringa, kalkinga og nydyrkinga, auka utmarksbruken, fått tilskot til marknadshager og mykje meir.

Vi hadde eit realistisk krav basert på kva behovet i landbruket er. Som det er det opplagt er vi underfinansiert kvart einaste år. Det gjev ikkje berre færre bønder, men det gjer òg at vi aldri kan nå måla Stortinget har satt for norsk matproduksjon.

Vårt primærkrav:

3,79

**Felleskrav etter
forhandlingar med
Bondelaget:**

2

Inngått avtale:

1,1

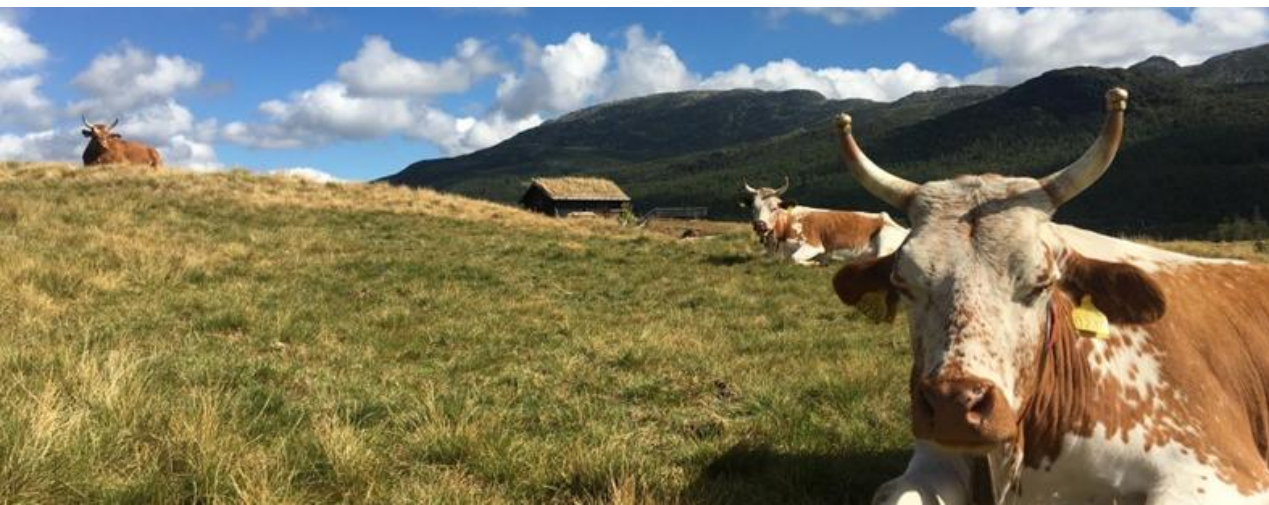

Norsk Bonde-
og Småbrukarlag

Nord Norgesatsinga og øko

ØKO: Staten har varslet en satsning på Nord Norge og øko. TINE ønsker flere økomelkprodusenter og øker kontraktstillegget med 20 øre/l til samlet 140 øre/l - MEN kun fra Østlandet oppover til og med Trøndelag. I Harstad har di lagt ned tapping av økomelk og di vurderer å legge ned to avdelinger i Nordland. Meld. St. 10 (2024–2025), ble det vedtatt et mål om at 10 pst. av jordbruksarealet skal være økologisk innen 2032.

- Partene er enige om styrke produksjonen av økologisk frukt, bær, grønnsaker og potet.
 - Det innføres et nytt pristilskudd for økologiske grøntprodukter.
 - Økning av arealtilskuddene til økologisk produksjon.
 - Grunntilskudd for økologisk melk økes tilsvarende 4,5 mill. kroner, som forutsettes å komme de økologiske melkeprodusentene til gode.
 - Videre økes tilskudd til økologisk lammeslakt tilsvarende 1,2 mill. kroner.
 - Partene er videre enige om å øke bevilgningen til kompetansenettverkene for lokalmat disse kan styrke sitt arbeid rettet mot økologiske lokalmatprodusenter
- Partene er også enige om en avsetning til Landbrukets Økoløft på 2 mill. kroner

Nord Norgesatsinga og øko forts.

Avtalen er ment å følge opp Stortingets vedtak ved behandlingen av Meld. St. 10 (2024–2025) om en kraftig prioritering av Nord-Norge. Bruksnedleggelsen total er høyest i nord og høy andel båsfjøs. Dette er hva det blev:

- Egen rekrutteringskvote på 4 mill. liter kumelk i Troms og Finnmark.
- Tilskuddsandelen for investeringer i omlegging til løsdrift for storfe i Nordland, Troms og Finnmark er satt til 65 %. Det er ikke et øvre kronetak for Nordland, Troms og Finnmark.
- Økonomien i produksjon av kjøtt fra storfe, sau og svin i Nord-Norge, skal styrkes ved å øke satsene for distriktstilskuddet.
- I tillegg heves tilskuddsandelen for investeringer i svineproduksjon til maksimalt 65 %.
- Investeringsstøtte til nyetableringer av svineproduksjon i Troms og Finnmark videreføres.
- Prosjektet Bærekraftig matproduksjon og verdiskaping i nord videreføres med 20 mill. kroner, inkl. videreføring av prøveordningen til teigbaserte tilskudd til Troms og Finnmark med 5 mill. kroner og midler til NIBIO. (Prosjektet skal evalueres til jordbruksforhandlingene i 2026).

Norsk Bonde-
og Småbrukarlag

Teigbasert tilskudd Nord Norge

En prøveordning som gjelder for 2025 og kun i utvalgte kommuner. Landbruksdirektoratet har sendt ut forskriften på høring med frist 30. mai.

1. Tilskudd til drift av små teiger mellom 1-10 daa sammenhengende areal med fulldyrka og overflatedyrka jord.

Teigstørrelse, dekar	Tilskuddssats kr/daa
1-3	300
4-6	200
7-8	100
9-10	50

Norsk Bonde-
og Småbrukarlag

Teigbasert tilskudd Nord Norge forts.

2. Tilskudd for arealer som det ikke ble søkt om tilskudd for i 2024.

Det kan ikke ha vært søkt om areal- eller kulturlandskapstilskudd (produksjonstilskudd) på noen del av landbrukseiendommen i 2024

Vi mener det er et godt første skritt å sjå på et teigbasert tilskuddssystem. Kan gi en mer rettferdig fordeling av arealtilskuddene.

For å få effekt av dette bør tidsrommet være flere år, satsene økes for tilskudd nr. 1 og tilskudd nr. 2 bør også gjelde ubrukte teiger, som ligger på eiendom der det er søkt tilskudd for andre teiger.

Norsk Bonde-
og Småbrukarlag

Det må være liv laga!

Bønder som har jobb utenom gården, får avkortning i støtten til avløser ved sykdom.

I dag forutsetter blant annet Innovasjon Norge at inntekter utenom gården må til for å innvilge søknader – da er det urimelig at bonden straffes for det ved sykdom!

Avtalen legger opp til en sparsom økning for avløsning ved sjukdom og fødsel.

Høyeste maksimale dagsats økes for disse med 450 kroner fra 2 600 kroner til 3 050 kroner. Øvrige dagsatser økes relativt like mye. Partene er enige om å øke satser og tak i tilskudd til avløsning med 4 pst.

Norsk Bonde-
og Småbrukarlag

Blir bonden økonomisk likestilt?

Normering på 20% fører til at:

2025 kan bonden på 1'810 timer tjene 691'558 kr på papiret, men tilsvarende sum i virkeligheten er:
576'298 kr.

Årslønn på 1'750 timer for sammenligningsgruppa er
688'400 kr på kontoen.

2026 kan bonden på 1'755 timer tjene 675'500 kr på papiret, men tilsvarende sum i virkeligheten er:
562'917 kr.

Årslønn på 1'750 timer for sammenligningsgruppa er
da **715'900** kr på kontoen.

Tabell 2.2 Tekniske forutsetninger for avtalen og økonomisk ramme

	2025 Mill. kr	Volum	Pris	Endring Mill. kr	2026 Mill. kr
1. Produksjonsinntekter	47 699	0,4 %		191	
Varer uten målpris	33 166		2,7 %	895	
2. Sum produksjonsinntekter	47 699			1 086	48 785
3. Direkte tilskudd	21 461				21 461
4. Sum inntekter	69 160			1 086	70 246
Gjødsel	2 525	-0,1 %	7,0 %	174	
Andre ikke-varige produksjonsmidler	29 593	-0,1 %	3,3 %	946	
5. Sum ikke-varige produksjonsmidler	32 118			1 120	33 238
6. Leie av jord og kvoter	909	1,0 %	2,7 %	34	
7. Innleid arbeid	4 744	-0,5 %	4,0 %	165	
8. Kapitalslit og leasing	7 784			241	
9. Rentekostnad	4 216			-253	
10. Sum kostnader	49 771			1 307	51 078
11. Årsresultat (4 -10)	19 389			-221	19 168
12. Avsetning til investeringer	2 498			-273	2 225
13. Jordbruksfradrag	1 637			-4	1 633
14. Justert årsresultat (11-12+13)	18 528			48	18 576
Familieårsverk ¹	32 150				33 000

1. Familieårsverk å 1 810 timer i 2025 og 1 755 timer i 2026.

Normerte tall, normeringsfaktor 20 pst.	2025, kr/ fam.årsv.	Endring i pst.	2026, kr/ fam.årsv.	2026, mill. kr ³
A. Sammenligningsinntekt per familieårsverk ¹	691 558		675 500	
B. Årslønn andre grupper	688 400	4,0 %	715 900	
C. Differanse før oppgjør, kr/familieårsverk	3 158		-40 400	
D. Kostnadskomp. og økte inntektsmuligheter			40 400	
Kostnadskompensasjon			16 058	442
Korr. jordbruksfradrag i framregning ²				-4
Økte inntektsmuligheter			24 342	669
E. Sammenligningsinntekt etter oppgjør			715 900	
F. Sum "ramme", mill. kroner				1 107
Endring fra 2025 (BFJ), før oppgjør		3,5 %	24 342	
Endring fra 2021		90,7 %	340 400	

1. Linje 14 dividert på antall familieårsverk multiplisert med normeringsfaktor 20 pst.

2. Når det tilføres midler for å bringe årsresultatet opp på 2025-nivå, øker effekten av jordbruksfradraget tilsvarende linje 13.

3. Endring i kr/familieårsverk multiplisert med familieårsverk dividert på normeringsfaktor på 20 pst.

Avtalen innebærer at markedsinntektenes andel av bruttoinntekten kan øke igjen, etter flere år med reduksjon. Målprisene for grønnsaker og frukt økes med 4,2 pst. og for poteter med 5,6 pst. Som følge av økning i tilskudd til matkorn vil ikke økningen i målpriser for hvete gi økt råvarekostnad. Det isolerte utslaget av økte råvarepriser i

Norsk Bonde- og Småbrukarlag

NORDLAND BONDE- OG
SMÅBRUKARLAG

Gullvågveien 10, 8984 Vega

Tlf: 90738869•

nordland@smabrukarlaget.no

facebook.com/smabrukarlaget

instagram.com/bondeogsmabrukarlaget

WWW.SMABRUKARLAGET.NO